

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 6. Октобра 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слаати унутрицом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ОБЈАВА.

Порески одбор вароши Београда, на основу чл. 70. закона о непосредноме порезу, позива све грађане ове вароши, да поднесу пријаву за разрез пореза 1892 године, од данас па за 15 дана, т. ј. до 15. октобра ове године закључно.

Пријавну листу свако пореско лице добиће у дотичноме кварту, у коме станује.

Пријаве попуњене предаваће се у пореско одељење у кнез-Михаиловој улици код „Хајдук-Вељка“ на горњем спрату, а примаће их одређени порески чиновник.

Пријаву су дужни учинити:
а, за малолетнике, душевно болесне, распикуће и све масе, њихов старалац, заступник или бранилац;

б, за оне који нису у месту, кад се пријава чини — њихове деловође, помоћници, пуномоћници или природни или законити заступници; но ако сопственик ових нема, а сам не учини пријаву, онда ће пријаву учинити закупац на позив пореског одбора; а ако и овога нема, онда општина;

в, за све правне личности, друштва, еснафе, фондове и томе подобне, — управници тих завода или њихови заступници;

г, за жену или за децу муже — односно отац;

д, у пријави мора бити тачно забележено:

- 1, кварт, улица и све зграде;
- 2, на шта се зграда употребљава;

3, годишња кирија или вредност ове, ако сам сопственик седи у истој;

4, године старости, које је вере и чији је поданик;

5, имена и године старости чланова породице.

За све млађе подносе пријаву њихове гавде.

Обр. 1

1. октобра 1891. год.
у Београду.

Председник
пор. одбора за варош
Београд,

Милован Р. Маринковић.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 67. ВАМРЕДНИ САСТАНАК 29. Јула 1891. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: Мил. Ј. Марковић, Р. Драговић, И. Цветановић, М. Јовановић, Ф. Васиљевић, Ј. Станковић, А. Одавић, С. Азријед, К. Б. Михајловић, Н. Р. Поповић, Ђ. Николић, М. Велазарић, Ђ. С. Новаковић, В. Виторовић, Р. Ђирковић, Л. Дашковић, Р. Пуљевић, К. П. Михајловић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице, држане 28. Јула 1891. год и примљен је без икаквих измена.

II.

На предлог г. председника одбор је усвојио у свему одборско решење из прошле седнице о подизању цене хлеба.

III.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 1113, држане 15. Јула о. г. ради полагања тротоара у Вук Караџићевој, Кнез Милошевој, Васињој и Цариградској улици, на којој није било ни једног лицитавта; и по прочитању протокола саслушања ГВр. 1187, на коме је Петар Китуси изјавио да се овога посла прима, одбор је решио, да се полагање тротоара у улици кнез Михајловој, Вук Караџићевој и Цариградској уступи Петру Китуси по цени и то:

За полагање тротоара од топчидерских плоча по 1.48 дин. од квадрат. метра, за полагање тротоара од пиротских плоча по 1.15 дин. од кв. метра, и за откопање земље по потреби по 1.18 дин. од кубног метра с тим, да за прве две недеље полаже по 40 кв. метра дневно, а после по 60.

IV.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 1133, држане 17. Јула о. г. за грађење шеталишта макадама у кнез Милошевој улици одбор је решио, да се грађење шеталишта — макадама уступи Панти Манојловићу по 42 паре дин. од кв. метра.

V.

Председништво износи одбору на решење молбу савезне стрељачке дружине, којом моли, да општина београдска и ове године као сваке до сада, одреди извесну суму новаца која ће се као награда општине београдске издати добрим стрелцима.

По прочитању те молбе БВр. 712 одбор је после поименичног гласања са 7 гласова противу 3, који су гласали за 150 дин. (осморица се уздржали од гласања) решио, да се изда савезној стрељачкој дружини из општинске благотворне, а из партије буџетом одређене за не предвиђене трошкове, за награду добрим стрелцима три стотине динара.

VI.

Према одлуци из прошле седнице КВБр. 507. прочитане су примедбе г. др. Марка Лека која је учинио на пројект уговора за осветлење вароши. и решио, да се примедбе учињене на чланове уговора 6, 9, 10, 11, 29, 32 и 33 не усвоје, а примедбе на чланове 12, 17, 34, 36, примљени су к знању пошто је одбор у ранијој седници својој те примедбе у неколико унео у уговор.

VII.

Председништво саопштава одбору да је предузимач Периклес Цикос учинио неке примедбе на уговор о осветлењу вароши који је одбор у својим ранијим седницама усвојио.

По саслушању тих примедба одбор је решио, да рок за испуњење овог уговора означен у чл. 56. буде две године као што је пројект гласно а не 18 месеци;

Да се учињени додатак чл. 67. изостави а на место њега да се стави: „Кад комисија на позив повластичара врши своју дужност, дневнице и трошкове њене сноси повластичар.“

Да т. а) чл. 59. овако гласи: „Из трошкова за пројектовање и постројење инсталације.

Да се у 33. у 2. т. после речи „ценовником“ дода: „у споразуму с надзорном комисијом.“

У чл. 2 после 1 т. додати: (види чл. 55.)

VIII.

Одборник г. Илија Цветановић пита, хоће ли општина дати повластичару потребно земљиште за зидање централе.

На ово питање председник је упутио г. Цветановића на чл. 4. уговора за осветлење, којим је ова ствар регулисана.

IX.

Председник износи одбору на мишлење молбе, којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби АВр. 1722, СВр. 11.100, 11.454, 11.217, 11.184, 11.128, 11.477, 11.099, 11.285, 11.274, 11.275, 11.477. АВр. 1781.

СВр. 11.251 и молбе Бенциона Алкалаја, трговца из Беча АВр. 1782 којом моли да му суд

изда уверење о томе како је испунио све своје дужности према општини и грађанима, како би на основу тога могао добити грађанство у другој земљи. — одбор је изјавио мишљење, да се предходно суд увери о имовном стању молдана Зорке Ацићеве, Димитрија Николића, Јелке Антонијевић, Милице У. Илића, Феме Абдерагића, Драгутина Сарвића, Саве Мирчић и Јоце Терзића, — па тек онда да им изда тражено уверење; да се молдоцима Васи Поповићу, Кости Миндерићу, Ристи Милановићу, Лазару Верговићу, Љубици Николићеву може дати тражено уверење; да се Милеви Данчевић не може дати тражено уверење и да се суд општински увери о испуњеним дужностима према општини и грађанима па тек онда да изда тражено уверење Бенцијону Алкалају.

68. ВАЖНИ САСТАНАК

1. Августа 1891 године.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: Л. Дашковић, К. Б. Михајловић, Р. Петровић, М. Ј. Марковић, В. Димитријевић, В. Николић, А. Олавић, Р. Драговић, С. Азријел, М. Велизарић, К. П. Михајловић, М. Јовановић, Љ. Јовановић, К. Д. Главинић, В. Виторовић, В. С. Новаковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. Јула 1891. год. и у одлуци КњБр. 515. учињена је допуна да у чл. 59. уговора о елект. осветљењу вароши 2. т. под б) остане као што је у ранијим седницама решено.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у прошлој седници одбор решио:

- а) да се грађење тротоара у кнез Михајловој, Вук Караџићеву и Цариградској улици уступи Петру Китуси;
- б) да се грађење шеталишта — макадама уступи Панци Манојловићу;
- в) да се савезној стрељачкој дружини изда 300 дин. у име награде добрим стрелцима;
- г) да је према примедбама Периклеса Цикоса учинио измене и допуне у уговору за осветљење.

Како у тој седници од 29. Јула о. г. није било довољна броја чланова одбора за решавање нових предмета, то моли одбор да ова решења потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у свему сва ова одборска решења.

III.

Одборник г. В. С. Новаковић извештава одбор; како се може лако десити несрећа, ако кола јуре оним улицама које се оправљају и у којима има због тога много прашине, и предлага да са нареди, да у тим улицама кола полако иду.

По саслушању овога председништво је изјавило да ће по овоме предлогу издати нужне наредбе.

IV.

Одборник г. В. С. Новаковић пита одбор, ко је надлежан да констатује напредак и бољитак у електротехници, означен у 46. чл. уговора о електр. осветљењу.

Председништво је на ово питање оговорило, да је за ово констатоване надлежна надзорна комисија, којој је стављено у дужност, да се о извршењу уговора стара. Овим се је одговором одбор после поименичног гласања са 13 гласова противу 2 (један није гласао), задовољно.

V.

Одборник г. Раденко Драговић предлага да се одмах предузме оправка калдрме у савској

улици, пошто ће врло тежак саобраћај бити зими и пошто се пројектована коцкаста калдрма неће моћи пре зиме метути.

По саслушању овога предлога одбор је препоручио председништву да у смислу овога предлога учини шта треба.

VI.

Одборник г. Лазар Дашковић предлага да се смање таксе за чишћење димњака, тошто су димничари решењем државних власти ослобођени сваке општинске дажбине.

По саслушању овога одбор је решио, да се такса за чишћење димњака сведе на половину оне која је до данас вредела.

VII.

Одборник г. К. Д. Главинић предлага, да се калдрма на раскршћу Богојављевске и Дубровачке улице што пре поправи; а г. Андрија Олавић одборник, предлага да се тротоар између старога здања и Спасоја Стефановића куће новом намести.

По саслушању оба ова предлога одбор је решио, да се по њима одмах учини шта треба

VIII.

Одборник г. Соломон Азријел пита председништво, да ли је што урађено по предлогу његовом односно одређивања таксе векнама, кифлама и т. д.

На ово питање председништво је одговорило, да ће се по истоме предлогу урадити све што се учинити може.

IX.

Председништво објављује да је на дневном реду решавање о извештају надзорне водоводне комисије: да је одузео предузимачу А. Б. Кениу неки део послова на основу уговора, пошто нема изгледа да ће предузимач, према својој досадањем раду, моћи извршити послове — полагање водоводних цеви — у означеном року.

По прочитању тога извештаја и мишљења општинског правозаступника одбор је одобрио у свему извештај и рад надзорне водоводне комисије и препоручио јој је, да се и од сада придржава уговора са појединим предузимачима радова на водоводу.

X.

Одборник Г. Лазар Дашковић извештава одбор, да се велике злоупотребе чине од стране појединих трговаца приликом наплаћивања трошаринске таксе на шпиритус, што у варош уноси, јер пре увоза сипају у шпиритус воду и објављују га као ракију или ракију објављују за шпиритус, и мисли да би овим злоупотреблама што пре требало стати на пут.

По саслушању овога одбор је ставио у дужност председништву, да набави званичне податке о томе, која алкохолна течност и од колико степена јачине има се сматрати за шпиритус а испод ког степена јачине је ракија.

XI.

Председник извештава одбор да је према овлашћењу његовом нашао кућу Настаса Јовановића за смештај општинског инжењерског одељења и да за ту кућу износи кирија 240 д. месечно.

По саслушању овога извештаја одбор није одобрио да се за ову кућу плати овако велика кирија и препоручио председнику да другу каку кућу и јефтинију нађе.

69. ВАЖНИ САСТАНАК

4. Августа 1891. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: М. Ј. Марковић, Р. Драговић, Р. Ђир-

ковић, Р. Пуљевић, М. Велизарић, В. Николић, Ј. Стајковић, А. Шток, Љ. Јовановић, В. С. Новаковић, С. Азријел, К. П. Михајловић, Л. Дашковић, К. Д. Главинић, Ф. Васиљевић, А. Олавић и М. Јовановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. Авг. 1891. г. и учињене су следеће измене: у одлуци КњБр. 520 да се саобраћај у таким улицама прекине, ако је могуће, а нарочито у улици кнез Милошевој од Лондона до Академије.

Одлука Књ. 526 допуњена је, да надзорна водоводна комисија у уговору са судом све будуће сукубе за предузимачима расправља према условима и уговорима.

Одлука КњБр 527 допуњена је овим: да суд општински изиште податке о шпиритусу и ракији и од царинарнице београдске па да према извештају царинарнице и државнога хемичара поступи приликом наплате трошаринске таксе.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у прошлој седници одбор решио:

а) да се такса за чишћење димњака сведе а половину;

б) да се по предлозима г. г. Косле Главинића и Андре Олавића одборника, поступи;

в) да је одобрио у свему извештај и рад надзорне водоводне комисије односно одузимања извесних радова од предузимача А. Б. Кенига.

Како у тој седници од 1. Августа о. г. није било довољног броја чланова одбора за решавање нових предмета, то моли одбор да ова решења потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у свему сва ова одборска решења.

III.

Председник извештава одбор.

а) да је у име општине београдске и њених грађана честитао рођен дан Његовом Величанству Краљу;

б) да је са инжењером Марешом закључио уговор о његовом раду на плановима за кеј;

в) да су потписани уговори о грађењу трамваја и електричног осветљења закључен са Периклесом Цикосом из Милана.

По саслушању овога одбор је примио к знању сва ова извештаја и одобрио поступак председника.

IV.

Одборник г. Раденко Драговић предлага да општина одреди земљиште ван вароши на коме да се сместе дрва за огрев, — одбор је примио к знању овај предлог и препоручио председништву да поради да се сва дрварска слагалишта истисну из вароши, пошто прети опасност од могуће паљевине и сурвавања сложених камара.

V.

Одборник г. Мата Јовановић саопштава одбору, да је дошао до уверења да општински позорници не врше службу своју као што треба и да се ретко скоро никако не виђају на одређеним им линијама, па предлага одбору да реши, да се позорници општински нумеришу како би сваки грађанин могао њихов рад и понашање лакше контролисати.

По саслушању овога председништво је одговорило, да ће учинити по предлогу као и да је пре кратког времена издата наредба старешинама одељења да упуте своје позорнике на тачније и правилније вршење њихове дужности.

VI.

По прочитању акта истражног судије Абр. 1840. којим се тражи уверење о владању и имовном стању извеснога лица. — одбор је изјавио, да је Васа Николић, дечак имовног стања слабог да му је владање његово непознато.

VII.

Председништво износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротноме стању.

По прочитању тих молби АБр. 1744, 1780 одбор је изјавио мишљење да се Даници Богдановић може дати тражено уверење и да се суд предходно увери о имовном стању Мирославе Југовићеве па тек онда да јој изда тражено уверење.

VIII.

Председништво предлаже одбору да се на место где је чукур-чесма подигне о општинском трошку споменик, како би се одржало у памети ово важно хисториско место, јер ће се чесма ускоро рушити, пошто су нове чесме већ намештене.

По саслушању овога предлога и мишљења грађевинског одељења АБр. 1702. одбор је усвојио у начелу овај предлог с тим да одборско повереништво проучи ово питање и поднесе напред споменика, који би се имао подићи. За поверенике изабрати су: г. г. Милан Капетановић, К. Д. Главинић одборници и Панта Срећковић и Андра Стефановић проф. вел. школе.

IX.

Председник извештава одбор, да је на дневном реду претрес и решење спорних питања односно наплаћивања трошаринске таксе.

По прочитању акта главне управе трошарине, АБр. 1839 у коме су спорна питања изложена, одбор је решио:

I. Да се сва менична задужења појединих трговаца, учињена под старом — привременом — трошаринском тарифом, наплате по тој тарифи, сва остала пак задужења да се наплате по новој — сталној — трошаринској тарифи.

II. Питање односно шпиритуса, што се увози из фабрике Ф. Тоболара и Марка О. Марковића и комп. решено је у седници од 1. Авг. 1891. АБр. 1814.

III. Да се на кљук, што ће се за време бербе у варош уносити, наплаћује трошаринска такса као на вино са одбитком четрдесет на сто (40%) од таксе.

IV. Да се на кола товарна или празна, која са железничке станице или савског стоваришта еспац у варош увосе или се у варош празна враћају, не наплаћује никаква такса. (Решено после поименичног гласања са 11 гласова против 4 — 2 нису гласали.)

V. Да се наплаћивање трошаринске таксе распростре и на оне дућане, који су ван трошаринског рејона а у атару београдском су.

Питање о укидању ових дућана да проуче и свој извештај поднесу одборски повереници г. г. Мата Јовановић, Соломон Азријел, Милутин Ј. Марковић, Јован Станковић одборници и општински правозаступник г. Н. П. Николић адвокат.

X.

Одборник г. Коста Д. Главинић извештава одбор да је од једнога зида на имању Јакшићевом близу фабрике монопола дувана начињен дућанчић и да би требало томе стати на пут.

По саслушању овога одбор је примно к знању овај извештај и препоручио председништву да се постора, да се стане на пут отварању оваких дућана, који су од штете по трговину у вар. Београду и напретку саме вароши.

XI.

Расправу питања о ослобођавању појединих државних лиферанта од плаћања трошарине, као и предлог одборника г. Радоја Ђирковића, да се на колонијалну робу наплаћује трошаринска такса по бруто тежини, одбор је оставио за идућу одборску седницу.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ.

Вага општинска. На железничкој станици намештена је општинска вага за мерење живе стоке и постављен је мерач, који ће том вагом руковати. Ово се јавља грађанству ради знања, како би се могли истом користити кад им затреба.

Комора. Као што је у прошлом броју ових новина јављено, одбор је општински изабрао комисију, да разрез коморе од прошлих година претресе и према данашњем стању грађана поправи.

Сад смо у стању да извештамо своје читаоце, да је та комисија већ отпочела свој рад и то у згради општинске пожарне чете.

Комисија. Закон о општинама наређује да се буџет општински има саставити и поднети вишој власти на одобрење бар на два месеца пред почетак нове рачунске године. Извршујући ову наредбу законску, одбор је општински изабрао нарочиту комисију, која ће са судом општинским саставити пројект буџета за 1892 год. и поднети га одбору на одобрење. Комисија је већ отпочела свој рад.

ИЗВЕШТАЈ

О клању стокe на општинској кланици и раду општинских — спољних — контролора за месец Септембар ове год.

I.

За грађанство закљано је: 431 ком. волова; 200 ком. крава; 169 ком. телад, који су укупно тежили 5687 кила; — 1579 ком. овнова и оваца; 1625 ком. јагањаца; 72 ком. јарчева и коза; 991 комада свиња — дебелих и средњих на меру, које су укупно тежиле 72 205 кила; 128 ком. прасади до 20 кила и 232 ком. прасади до 10 кила.

II.

За војску и остале државне заводе: 250 ком. волова; 54 ком. крава; 1024 ком. овнова и оваца и 62 ком. јагањаца. — Од ове стокe коју је лиферант клао, продато је за официре 12.217 кила, а претекло је и у варош за грађанство унето 1588 кила; — за месо издато г. г. официрима и за вишак у варош унесени, наплаћена је прописна такса — аренда.

Приход од заклате стокe за грађанство био је 29.009 90 динара. Од заклате стокe за војску и то, за месо издато официрима; за претекли вишак унесен у варош за грађанство наплаћена је такса — аренда у 1.539 30 динара.

Свега прихода од аренде месарске у месецу Септембру, било је 30.549 20 динара. Од напред поменутог броја свиња марвено-лекарским прегледом нађено је 16 комада бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

Према доставама контролора било је ових неуредности:

I. Кријумчарења: Једну дебелу свињу, 6 прасади, 12 ком. оваца, 10 јагањаца и

девет случајева кријумчарења меса овчијег са атара друге општине;

II. Криве мере, 29 случајева;

III. Продаја бобичавог меса 1 случај;

IV. Продаја козетине место овчевине 2 случаја;

V. Нечистоћа 1 случај;

VI. Викање и лармање 1 случај;

VII. Нема тегова за контролне мере у једној продавници.

Крива мера нађена је у продавницама ових месара: Косте Панђеле, Ђуре Аћимовића, Ђуре Милосављевића и Богоја Грујића.

А кријумчарили су по имену:

- 1, Илија Половина месар, 1 свињу.
- 2, Алекса Димитријевић гостион. 1 овцу
- 3, Тодор Рајковић кафеџија, 1 овцу.
- 4, Ташко Петровић кафеџија, 1 јагње.
- 5, Томче Николић " 2 овце.
- 6, Милан Петровић " 1 прасе.
- 7, Петко Стојковић механџија, 1 овцу.
- 8, Живко Јовановић " 1 јагње.
- 9, Јован Ристић " 1 прасе.
- 10, Јоксим Тодоровић " 1 јагње.
- 11, Панта Николић " 3 овце.
- 12, Спасоје Илић " 1 јагње.
- 13, Игњат Петровић " 1 прасе.
- 14, Марија Денк ашџика, 1 јагње.
- 15, Јован Петровић ашџија 1 јагње.
- 16, Настас Костић " 1 јагње.
- 17, Ана Грујан ашџика, 1 јагње.
- 18, Јевта Милићевић печењар, 1 прасе.
- 19, Илија Јакић " 1 прасе.
- 20, Мијајло Ђукић " 1 прасе.
- 21, Владимир Деспотовић кљач, 1 овцу.
- 22, Димитрије Живковић кљач, 2 овце.
- 23, Бранко Мишић кљач 1, овцу.
- 24, Димитрије Н. кљач 1, јагње.
- 25, Лазар Илић, кљач, 1, јагње
- 26, С. Капетановић, чин., месо са туђ. атара
- 27, П. Лазаревић еобасичар " " " "
- 28, Кр. Срдановић чувар " " " "
- 29, Пет Јовановић, свир. " " " "
- 30, Ђ. Богосављевић служ. " " " "
- 31, Мирко Бабић, над. " " " "
- 32, Милош Станковић, над. " " " "
- 33, Т. Ђ. Митровић фурун. " " " "
- 34, Карл Мантет, шегрт Пере Живановића обућара месо са туђег атара.

Са свима овим лицима код којих су нађене ове неуредности, поступљено је по правилима о слободном клању стокe и продаји меса, и по кривичном закону.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ.

У грађевинском одељењу суда ово општинског (у Панђелиној кући на марвеној пијаци) држаће се следеће јавне усмене лицитације.

I.

На дан 10. тек. мес. од 9—12 сати пре подне за набавку два казана од по 500 литара запремине.

Казани могу бити од ливеног гвожђа и бакарни.

Кауџија 40 динара.

II.

На дан 10. тек. мес. од 2—5 сати после подне за ограду топцијске пијаце.

Кауција 110 динара.

Ближи услови могу се видети при лицитацији а и пре лицитације у канцеларији грађевинског одељења.

Од стране суда општине вароши Београда ГБр. 1577 и 1597. — 4. Октобра 1891. год. у Београду.

Општина Београдска издаваће путем јавне лицитације следећа непокретна добра, набавке и разна права, и то:

8. Октобра.

Цубок од говеђих месарница.

11. Октобра

Набавка канцеларијског материјала.

15. Октобра.

Права за вађење и продавање песка са обале савске и дунавске.

18. Октобра.

Набавка 23.000 кила јечма, и 26.000 кила зоби, за коње пожарне чете.

21. Октобра.

Земљиште у бари венецији између краљеве баште, жељезничког пута, саве па до шанца код војеног магацина, има простора 74.360 кв. м.

24. Октобра.

Утрину општинску за попашу у 14. парцела има простора 400 хектара.

28. Октобра.

Набавка 25.500 кила мекиња пшеничних.

31. Октобра.

Право на наплату таксе за фијакерске станице.

5. Новембра.

Подрум испод мушке основне школе код саборне цркве, згодан за бакале, кафеџије и трговце.

Све ове лицитације држаће се у рачуноводству суда општ. вар. Београда.

Услови сваке од ових лицитација могу се видети у рачуноводству до дана лицитације, а и на дан овај.

Из рачуноводства суда општ. вар. Београда 24. Августа 1891 год СБр. 12.908.

СТЕЧАЈ.

Општини београдској потребан је још један марвени лекар, који ће имати плате 3000 дин. годишње, а према способности и умалштву плата му се може повећавати.

Марвени лекари, који би желели да се приме општинске службе, нека се пријаве писменом молбом, снабдевену нужним исправама, најдаље до 15. октобра 1891 год.

АБр. 2452. Од суда општине вар. Београда, 21. Септ. 1891. г.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 17. Јуна 1891. год.

(по стенографским белешкама.)

(свршетак.)

М. Марковић. Молим вас господо. Г. Ђока Новаковић изнео је овде једно питање законско.

Што се мене тиче ја налазим, да је мишљење одборско оправдано у погледу општинских интереса и да се може усвојити и са законског гледишта.

По члану 36. зак. општинама који је председник прочитао има два случаја, који се имају извршити. Прво кад се повреди закон. и друго, кад се повреде интереси општински и државни.

Овде у овом питању први случај није.

Друго је питање је су ли општин. држав интереси повређени? Државни се интерес не вређа, то је јасно за свакога. Остаје да видимо, да ли се вређа општински интерес?

Ви знате, да је за трамвај много рађено и да смо имали неколико седница у одбору и решено је напоследку да се уведе трамвај. Тим самим у начелу је решено, да нам је трамвај потребан. Да ли општина има интереса да се уведе трамвај ради унапређења трговине и саобраћаја и то је овде разправљено на основу томе, што је нађено да је по интересе општинске корисно. Према томе интересу општинском председник има право да изнесе ову ствар по други пут, јер је услед једног споредног питања на прошлој седници донета одлука одборска, којом се уништава цела ствар.

Због споредног питања уништавати целу ствар држим да је хрђаво и штетно по интересе општинске. Зар нпр. ако на колима има оваке и онак-е одушке, а ми хоћемо друкче, зар због тога, да не заводимо трамвај.

Интерес дакле овде постоји, и питање је да ли се он оваком одлуком одбора вређа или не? Ја мислим да се вређа, и неспоминући корист што ће тај макадам сам предузимач о свом трошку направити. И ако би остали при том ранијем решењу одборском, ми би доиста повредили интерес општински што би уништили корист која би за општину била увођењем трамваја. Према томе, овако законско наређење, како смо га сад прочитали, даје довољно овлашћења председнику да ствар по други пут изнесе пред одбор, те да се поново реши То је моје мишљење.

Д. Нвјдановић. Ја сам имао да одговорим г. Петковићу који се боји прашине од макадама да је та његова боја зва неоправдана. Ја сам гледао, где има макадама, па је и тамо чисто с тога, што се води строг надзор о чистоћи. Не треба г. Петковић да се боји, и не треба од предузимача тражити да меће ломљен камен међ шине.

С. Милић. Ја сам пређе сумњао у макадам и с тога сам прошле седнице и гласао против макадама. Но како сада видим из санитарског мишљења да неће бити шкољиво за здравље јер ће се поливати и чистити макадам, онда ја ћу сада гласати да се дозволи употреба макадама, нарочито кад ће то он о свом трошку направити.

Ј. Петковић. Ја имам да кажем само ово: Кад се тако мислило, да буде макадам

онда за што се то није одмах и предложило, него се сад окреће ствар како предузимач хоће?

К. Главинић. Г. Ђока Новаковић боји се да оваким радом не дамо примера, да се доцније мењају решења. Он налази да се не може оштетити интерес општински ако се остане при првом решењу, а ја налазим кад би се усвојило онако, као што је решено реније, да би се оштетио општ. интерес и у томе се слажем потпуно са г. Милутином Марковићем: да је председник имао право што је по други пут изнео ово питање на решење — а ако би се иначе хтело да мења какво решење и сам би стао на пут увек. Ово је споредно питање и концесионар да је знао, да ће се и од тога водити рачуна, он би и то изнео у уговору, па би се и то проучило и онег би ја дао своје мишљење да му се дозволи с тим да се уредно чисти, залива и да нема прашине и блата.

Ј. Станковић. Петковић мисли, да ће се макадам правити и овде као што је код њега прављен. То није једно исто, код тебе је насип. Ко је луд да се вози по прашини и ако предузимач не би чистио, не би ни радио. Дакле у његовом интересу лежи да држи чистоту. И кад људи који су ишли по Паризу Лондону и т. д., кажу да и тамо има макадама између шина трамвајских онда за што ми не би усвојили. Ја сам да се у своји мишљење већине.

Ђ. Новаковић. Говору г. Милутина било би у неколико места само онда, кад већ не би било тога решења, јед онда кад је ова ствар о макадаму била изнета на решење било је говора о користи или не, користи његова подизања. Онда је већина и мањина износила своје разлоге и убеђивања о кориснијем начину подизања. После дугог убеђивања нашло се је да макадам не може бити од користи и остало је да се он не може примити. Сад хоће поново овим говором да се одбор врати на доказивање и убеђивање што не може да се дозволи, јер се на овај начин ствара једно опасно средство, којим би председник могао већ донесену одлуку да преиначава, кад год му је воља. А то може постићи свакад, кад год у одбору не буду она лица, која су била за такву одлуку. То се дакле не сме принципно одобрити, а још мање власт председнику протезати и на овакве случајеве, који нису ни учем налик на оне, који се замисљају у том чл. 46. Г. Милутин својим говором ту опасност не одклања, но је навлачи и њим ни у чем ни је доказао, да је тај случај раван једноме од оних, по којим би председник био властан, да обустави извршење одлука, каквог — извршења — сад и нема. С тога сам ја мишљења да се сасвим напусти овакав пут преиначавања одлуке но да се остане при оној, које је законом путем и на основу закона изречена.

Председник. Ја ћу ставити питање да се прво у начелу реши хоће ли одбор по други пут да се решава или неће. Па како о томе има разних мишљења то ћу ставити на гласање овако: Ко је за то, да се ова ствар по други пут решава он ће гласати „за“ а које је против гласаће „против“

Гласало је 16 за, 2 против, а један се уздржао од гласања. Потоме усвојено је да се по други пут решава

Сад ћу ставити на гласање ово друго питање: ко је за то, да се усвоји мишљење већине трамвајске комисије, тај ће

гласати за, а ко је да се усвоји мишљење маџине, гласаће „против“

Дакле усвојено је мишљење већине са 16 гласова.

Председник. Молим вас да чујете сад услове за држане лицитације за киоске на калимегдану и резултат лицитације.

Секретар чита услове за један киоск,

Д. Најдановић. Ја мислим да прво треба да се реши питање о томе: да ли општина има права да заузима радње опих грађана који највише плаћају и држави и општини; да ли сме општина да тргује на штету грађана? И шта ће онда да раде млекације и кафеције ако и општина тргује и отвори овај киоск где ће се пиво продавати? Ја мислим да се може дозволити само продаја беле кафе, колача, сладоледа, минералне воде у овим киосцима, а друга пића да се не крчме.

Ако пак станемо трговати и другим биће рђаво за наше грађане.

К. Б. Мицајловић. Ја сам мњења да можемо дати право за продају минералних вода и других лекарија али несмемо дозволити продају алкохолног пића те да од калимегдана постане један логор у који ће долазити свакојаки људи и правити неред и треста чуда — на тај начин морали би држати и по неколико жандарма тамо те ако би они могли тамо одржати ред.

Ј. Петковић. Ми смо један пут донели решење да не дозвољавамо отварање нових кафана па зашто сад да их на калимегдану отварамо?

И сем тога ми треба да водимо рачуна о кафецијама од којих се све тражи те да им не сметам на сваком кораку. Они су обавезни да примају на преноћиште по 10—15 војника дабе, па би ли то било право да им у раду конкуришу и људи који тих обавеза немају?

С. Милићевић. Слежем се с одборницима који су за то да се заштити овај сталеж од кога и општина највише тражи и највише добија. И ако се даје коме какво право на рад на калимегдану, треба га дати ако се може без штете за кафеције.

У осталом, како се види из протокола лицитације понуђена закупна цена тако је мала да и са тога не треба одобрити продају пића на калимегдану.

Но пристао бих да се држи друга лицитација за продају минералних вода, млека, колача и т. д. али како изиђе цена од 120 динара ја је не би примио.

М. Јанковић. Ја сам био старешина еснафа толике године и видео сам како људи пате плаћајући тако велике таксе и држави и општини. Па и при свем том дозвољена је крчма јела и пића и на јевреј илици. Сад се хоће да дозволи на калимегдану трговање јевреима, па ника се дозволи на тркалишту и онда — на здравље кафецијама. Чик им га да се одрже.

С тога ми треба да овоме станемо на пут.

Ето и тамо на врачаду, око „9 кочијаша“, дозвољено је једноме да отвори башту и да пиво крчми, па ћете видети где се направила куглана код које долазе све сами коцкари и пангалози. И шта се добија за општину? 90 динара!

К. Главинић. Господа која су говорила до сад и која су противна овоме, боје се

да не пропадну због овога наше кафеције и хтели би да заштите њихове интересе. Ја не знам да ли то стоји у условима, али ја мислим да не може узети овај киоск под закуп онај који није кафеција већ онај који има лично право на рад.

У осталом ова је олакшица предложена да се учини у интересу наших грађана те да неби због чаше пива или другог пића морали да напуштају тако пријатно место за окрепљење.

Сравњивати пак калимегдански киоск с некаквом баштом код „9 кочијаша“ нема смисла с тога, прво што ће ту долазити отмени гости а друго што ће општина водити надзор над радом.

Најпосле веома је претерано веровати да ће се због овога незнатног рада овде у киоску, упропастити наше кафеције. И у другоме свету наплаћује се такса од кафеција па и тамо свуда има рестаурација по баштама и парковима, само што је прописано шта се сме и докле се сме да точи али није забрањено точење пива.

Ако би некоме кафецији било угодно, ето и њему прилике да што заради — нека лицитира и узме под закуп киоск.

М. Марковић. На прошлом састанку била је жива дебата, ма да није тако нужна била. Ја ћу само да напоменем, да су господа одборници сем г. Главинића говорили само о продавању пића и о незгоди што ће се тамо продавати колачи. И колачари су грађани па треба водити рачуна и о њима као и о другима. Г. Главинић је напоменуо да би г. предговорници имали право да говоре противно тој ствари, кад би општина узела ово у своје руке и кад би дала то право лицу које нема права, што имају друге кафеције.

Доиста кад би се ово учинило била би грешка. Али овде непостоји ни један случај, већ се даје само кафецијама. Дакле треба имати на уму то, да ће и они који ту на калимегдану раде платити оно што и други. Рецимо да је сала „национал“ затворен, па се после отвори зар би се могло рећи, што се њему то право даје. Држим да није коректно мишљење које забрањује. Главна је да буде кафеција и да има права. Да је случајно у место тога Пијаде, дошао Дашковић, зар би ту било какве сметње. Не. Он хоће да ради, па ће више и платити. Дакле не може се узети, да је чији интерес повређен.

Сем тога ви треба да знате зашто то постоји.

Узмите случај. Један грађан води децу, па неко од њих заште воде, зар да иду чак у чаршију за воду. Или грађани су на чистом ваздуху и зашто да се не могу да послуже и чашом пива. Дакле не може бити овде никакве замерке, — ноти ће се ко оштети. —

Сад што се тиче питања да ли је то за око добро да се виде онде оне чаше и ја мислим да не ваља и с тога би дозволио точење пића само из флаша.

Моје је мишљење да треба ово у начелу усвојити.

М. Капетановић. Мени је чудно, што сте толико узели да браните кафецијски интерес. И тај човек, који буде држао киоск мора да буде кафеција. Опет ће неко од Вас бити. Од нас не може нико бити. Небојте се.

К. Б. Мицајловић. Ја нећу да браним кафеције нити ми је била намера, него бра-

ним оно, што је грдан новац потрошила општина за онај план па ће сад да постане лумнерајница. Ту ће момци недељом сву ноћ да пију. Напослетку ја ћу да гласам за, али ћемо се лоцније постидити (Чује се: То је лепо од вас).

М. Јанковић. Г. Милутић каже, да ће ту радити онај који има право, али и то не треба да буде, јер Калимегдан није за то одређен.

С. Милићевић. Ја нисам мислио, да ће се онде кафеције пуштати и вилио сам и то, да Калимегдан није нарочито за то одређен. Г. Капетановић вели да то има и у другом свету: Пешти и тд. То је истина али је за то нарочито одређено место. а овде тога нема. Онде нема места ни за 20 лица да седе а други ће да иду по алејама. С тога нисам за то, да се продаје пиће, а био би за то, да општина намести клупе па да наплаћује.

К. Главинић. Непрестано се говори да ће тамо бити бекријања и преда. Па зашто невидите услове. Не тражи се, да се отвори кафана за бекрије. Ту је власт општинска, па ако није у стању да одржи ред онда она не треба ни да постоји. Отварање по 50 башти преко лета и хоћете да натерате свет да иде тамо, а недозвољавате му да попије чашу пива на чистом ваздуху. То је чудновато.

Д. Најдановић. Г. Главинић каже да треба човек да се на ваздуху поткрепи и пићем, и веле друга господа да не може да буде бекрилука. То не стоји. Код нашег света све то може да буде. Ако попије чашу две одма је другчији. Прођу људи са фамилијом, а они одма гледају другим очима. Тако је било у ствари и сад размислите, да ли је то пристojно за Калимегдан па решите како хоћете.

Ф. Васиљевић. Да је Калимегдан удаљен пола сахата од вароши па да и одобримо, али ово није него је баш уз куће и саме гостионице. Никако не могу дозволити да се продаје и пиће.

М. Јанковић. Требало је дозволити још билијар, карте, домболе и куглану па да буде права кафана.

Председник. Молим вас немојте водити такав разговор кад потребе није. Ми имамо права и можемо удесити ово како мислимо да је у интересу нашем.

К. Главинић. Ја бих молио да прекинемо једном разговор о овоме и да решимо хоћемо ли дозволити продају пива или не.

М. Капетановић. У кијосцима се не троше обична пива него десертна вина и ликери, а то су пића која се троше у малим чашицама.

И са тога ја мислим да и код нас ваља дозволити продају пића таквих која се више као лек употребљавају и точе у мале чашице.

Друга, обична пића, могу се изоставити.

Председник. Ја имам да вам скренем пажњу на ово.

Ово давање кијоска под закуп није било у спекулативној намери. Ми имамо, као што вам је познато, комисију за улепшавање и поправку Калимегдана и међу другим пословима комисија је нашла за потребно да поред изврсног парка, понуди публици и друге неке услуге те да на Калимегдану буде што пријатније за долазак па је између осталог и ово предложено т. ј. да се тамо могу продавати нека пића те да их онај, коме требају, немора тражити у вароши.

То је толико цедилачење коликоме ни један човек није био изложен. Међу тим нека се узме у обзир шта све није чинеће за купку леда!

Ја мислим да су ови грађани, пристајући да приме плоче по 8 дин. размислили мало више о својим интересима и кад они пристају на овакав леп, само мало тањи тротоар, за што ми то да им кратимо?

Ја сам за то да се ова молба прими и да се ради тога стави ствар одма на гласање.

Б. Николић. Ја имам да кажем г. Милутину Марковићу да су ти људи били калдрмисали сокаке и много тротоара па им је камен дигнут и однет а они сад за нову калдрму понова плаћају. И за што им сад не би ово дозволити кад они то хоће и кад се тиме не чини ништа на саобраћају ни лепоти вароши,

Ако им је тротоар чист, њихов је и њима ће бити чисто, ако није, ониће га очистити.

М. Јанковић. Кад не би општина правила ову калдрму па да јој грађани дуг доцније плате, већ кад би грађани сами одма платили, ја питам г. Милутина би ли општина могла да им забрани да међу плоче дебеле 5—6 см.? (би!)

М. Марковић. Ја држим да ни један грађанин не може да метне какву хоће калдрму и тротоар. Кад би то могло бити онда би неко могао правити је од ломљеног другог од тесаног камена — плоча, а трећи од дрвета, и како би то изгледало?

М. Јанковић. Тај камен јачи је од оних цигла шта их неки међу пред своје куће. Нека се одреди комисија па ће се то потврдити и сазнаће се: је су ли људи задовољни с тим плочама или нису? И ако јесу нека се приме.

Б. Новаковић. Комисија која је била одређена да проучи питање о калдрмисању, све је улице београдске категорисала и казала која ће се којом врстом камена калдрмисати и где ће бити такав тротоар. Ја не мислим да је ово, што је утврђено, закон који се мора на длаку извршити. Не мислим да би ми могли да спречимо некога, који би хтео и бољи тротоар или калдрму пред својим имањем да направи, да то учини. Само кад је то утврђено престанком становника павесне улице онда у питању који камен да се узме: да ли по уговору или како га лиферант сад нуди, свагда се има примити онај, који је по уговору спреман, а не и онај, који условима уговора не одговара. Но кад је реч, да се извесна улица има калдрмисати ломљеним каменом, а нуди се бољи од њега и тај хоће становници за калдрмисање тротоара у својој улици да узму онда то не треба спречити, јер се тим добија боља калдрма; иначе ако се по одлуци комисије извесна улица има да калдрмише плочама, онда то треба да буде само тим каменом који је по уговору спреман, а не лошији.

Но ово питање не може да се реши вечерас јер је ново а нас нема довољно (чује се: старо је! доста нас је!)

М. Марковић. Треба знати при решавању и то да је један део плоче већ примљен по уговору и ми ћемо да наплаћујемо од тих људи по 10 дин. а од ових би наплаћивали 6 или 8 дин. Па би ли то било право и за што општина да то чини? Боље би онда било да је општина оставила ове

грађане да иду у Пирот и сами плоче набављају и ми би гледали друга посла.

Ја никад не бих могао никако пристаћи да се овако ради на штету и лепоте улица, а на штету целог грађанства.

А. Одавић. Хтео сам да кажем г. Велизарићу на оно што каже, да је један део калдрмисан са плочама одговарајућим условима. Калдрмисано је само 100 метара а други део од 700 метара калдрмисан је друкчије, Тај је рачун исплаћен. Има плоча и од 5 сантимера Сад ако хоћете нека буде све једнако.

А. Станковић. Што каже г. Милутин да има један део да се калдрмише. То нема. То су само две куће. Нема ни једна плоча од 8 сантимера него од 6—7 и сам је г. Чађевић казао, да је довољно 6 сантимера. Зашто он тамо говори једно, а овде друго.

Г. Милутин вели, како су сад тамо лепе куће. Јесте, али мене кошта 800 дин. само поправка, а 700 динара тротоар, па мора да је лепше. Треба одобрити ово што пре.

Б. Новаковић. Ми кад смо решавали о набавци камена за те тротоаре казали смо под којим условима да се набави. Од тих услова ако одустанемо, онда значи, да га зимо нашу ранију одлуку. С тога нисам да се одобрим.

Председник. Има још пријављених говорника (чује се: да се реши) Добро. Онда ћу ставити на гласање.

Ко је за то, да се још говори, нека каже за, а ко је да се реши нека каже против.

Дакле већином је решено, да се више неговори.

Сад је на реду да се гласа хоћели се одобрити молба или неће. Но ја би вас молио, да се ово питање у идућој седници реши пошто је сад и сувише доцкан а многи су и отишли.

Пристеје ли одбор да се одложи. (Једни вичу да се реши. Други да се одложи).

Кад је тако онда да гласамо.

Које за то, да се одложи нека каже за, а ко је против, нека гласа против.

Према овоме кад је подједнак број и за и против — ја одлажем за идућу седницу. Састанак је закључен у 10 $\frac{1}{2}$ часова у вече.

држан 21. Јуна 1891 год.

Председавао председник Милов. Р. Маринковић.

Председник. Отварам седницу и молим вас да чујете два протокола прошлог и предпрошлог састанка.

Секретар прочита и одбор прими.

Р. Драговић. Због силне прашине на сави немогуће је прићи купатилима и тако се људи њима не користе. Ја бих молио да се полива од купатила до железничке станице пасивом.

Председник. Ја узимам на себе да учиним све што је могуће у име општине.

К. Мијаиловић. Ово што је поменуо г. Раденко могли би да раде ватрогасци.

Председник. М. Капетановић и Л. Дашковић тврде: да су ватрогасци саузети радом и ноћу и дању кад-кад и до по ноћи.

Л. Дашковић. Многи грађани жале се због оскудице у води и ја би молио да ми се објасни у чему је ствар око старих водова стала?

Председник. Што вода још није пуштена у цеви које су положене узрок је у томе што су цеви испиране; узимана је вода садашња те су цеви испиране неко време и још се испирају.

Други је узрок што још водоводна комисија није добила бунаре или чесме које су поручене на извесном месту на страни. Ја сам ишао лично у управу водоводну и тамо сам питао шта је с радом и молио да се ствар убрза те да што пре можемо грађанству ставити што већу количину воде на расположење, јер настају топли дани па је оскудица у води велика. То је други узрок који је задржао да се у нове цеви не може да пусти вода.

Л. Дашковић. Зли језици по вароши говоре и то да су резервоари виши него извор и ја би молио да ми се објасни ствар.

М. Велизарић. Дозволите г. председнице да ја одговорим на то питање.

Мени је казао један инжењер да је пре 10—12 дана, на инжењерском скупу било баш питање: да ли је истина да се вода не може да погне до висине резервоара за то што су они виши од извора, и да је на то питање одговорио сам управник надзорне комисије водова. Он је, вели, рекао, да је те висине израчунавао човек који ради искључно на водоводима и да он зна у томе више него сви присутни на томе скупу. А додао је и то, да нису то тешке ствари за израчунавање и да се цела комисија уверила о тачности рачуна, напослетку је казао да су резервоари за 3 метра виши од најмање висине коју наука дозвољава.

Дакле не стоји оно што се по вароши проноси о водоводу, већ је напротив све тачно и добро. На сокачка пребацивања не треба да се обазиремо.

Председник. У прилог овога да кажем и ја неколико речи. Ја сам присуствовао прању цеви и отварању у једној улици и видео сам да шикља вода 4 метра у висину.

Друга је ствар у томе што нису приспеле чесме на време с тога што је фабрикант који има да изради чесме, мислио да су чесме потребне за нов водовод а не за овај садањи па је закаснио с израдом че-сама али кад му је објашњено он је чесме свршио и послао само што још нису добијене.

Б. Николић. Ја имам да кажем на овај говор да је водоводна комисија пуштала воду и да је било довољне воде и с тим се свет задовољио и казао: фала Богу! али сад воде опет нема и ја видим на теразијама по 200-300 канти што чекају на воду. И ја питам шта је са старом водом а цаба му нова?

Друго за што водоводна комисија или управа ове ствари протура преко одбора општинског кад она има поверење његово него би требало да сама одговара преко новина за све прекоре и нападе на њен рад.

С тога мислим да председник треба да је упути на то.

Р. Драговић. Што се тиче предмета тога, то није лако да се пусти ома и да се каже ево воде. Ту мора да се штудира. Кажу. Нема воде. Па нема. Сви знамо да

